

# Perioden 2022-2025

## Visjon: Friluftsglede for flere – oftere

### Hovedområder

I perioden 2022-2025 skal Norsk Friluftsliv handle i tråd med vedtektenes §1 med spesiell vekt på politisk påvirkning for å styrke

- friluftslivets posisjon i samfunnet
- de frivillige friluftslivsorganisasjonenes økonomiske rammevilkår
- friluftslivets naturgrunnlag

Videre skal Norsk Friluftsliv sammen med medlemsorganisasjonene arbeide for å

- ... redusere friluftslivets fotavtrykk og fremme friluftsliv som løsning og virkemiddel til for å nå FN's bærekraftsmål
- ... fremme friluftslivets posisjon i aktivitets- og folkehelseplaner
- ... fremme friluftslivets posisjon i arealplaner og jobbe mot bit for bit-nedbyggingen av områder som er viktige for friluftslivet
- ... fremme allemannsretten og hensynsfull ferdsel på eget ansvar
- ... videreføre den norske friluftslivskulturen, og sikre et trygt friluftsliv gjennom opplæring, holdningskampanjer og målrettet opplysningsarbeid
- ... sikre et mangfoldig friluftsliv for alle - uavhengig av økonomi, kulturell bakgrunn eller funksjonsevne
- ... sikre at naturen i større grad tas i bruk som læringsarena i skole, barnehage og SFO

Som fellesorganisasjon for de frivillige friluftslivsorganisasjonene skal Norsk Friluftsliv også bidra til å styrke medlemmenes faglige kompetanse og synlighet i samfunnet.

### Arbeidsform

Det er grunnleggende i Norsk Friluftslivs virksomhet å jobbe tett og koordinert med medlemsorganisasjonene.

### Årlige handlingsplaner

Det utarbeides årlige handlingsplaner med prioriterte og målsatte tiltak.

## Bakgrunn for Langtidsplan 2022-2025:

Langtidsplan for 2022-2025 ble besluttet i årsmøtet 2022.

### Vårt oppdrag

**Norsk Friluftsliv** er fellesorganisasjonen for 18 store, norske frivillige friluftslivsorganisasjonene, med over 950 000 medlemskap og flere enn 5000 lag og foreninger. Organisasjonene har individuelle medlemskap og er åpne for alle. De er landsomfattende eller har mer enn 10 000 medlemmer. Organisasjonene har ikke motorferdsel eller organisert konkurranseaktivitet som hovedformål.

### Formålsparagrafen - vedtektenes §1

NORSK FRILUFTSLIV er et fellesorgan for medlemsorganisasjonene. Norsk Friluftsliv skal

- løse oppgaver og samordne saker av felles interesse
- fremme disse overfor myndighetene og andre aktuelle målgrupper
- styrke friluftslivets posisjon og utbredelse i samfunnet
- arbeide for et trygt og mangfoldig friluftsliv for alle
- fremme allemannsretten
- fremme naturvennlig og hensynsfull ferdsel på eget ansvar
- sikre friluftslivets naturgrunnlag og skape økt forståelse for naturens egenverdi
- styrke kunnskap om friluftslivets gevinster for den enkelte og for samfunnet.

### Kort situasjonsbeskrivelse

#### Rekorddeltagelse i friluftsliv, men store sosioøkonomiske forskjeller

SSB-tall som ble offentliggjort 8. desember 2021 bekrefter at vi, fra et allerede høyt nivå, under pandemien bruker naturen enda mer enn tidligere. Det er imidlertid store sosioøkonomiske forskjeller i friluftslivsaktivitet. Andelen med lavest friluftslivsdeltagelse finner vi blant uføre, arbeidsledige, eldre og personer med lav utdanning. Norsk Friluftsliv skal fortsatt, sammen med organisasjonene, arbeide for å sikre et trygt og mangfoldig friluftsliv for alle - uavhengig av økonomi, kulturell bakgrunn eller funksjonsevne.

#### Økonomiske rammebetingelser

Når friluftsliv har vist seg viktigere enn noen gang for vår helse og vårt velvære, er det vanskelig å forstå at myndighetene fortsetter nedtrappingen av økonomiske midler til tilrettelegging og aktiviteter. Siden 2017 er hver tredje krone til tilrettelegging og aktivitet kuttet, og det medfører nødvendigvis kutt i tiltak som skal sikre at vi inkluderer alle. Arbeidet for å snu dette må fortsatt ha svært høy prioritet. Vi må i samarbeid med organisasjonene etablere en strategi og en enda sterkere felles stemme i dette arbeidet. Norsk Friluftsliv skal ha et godt nettverk inn mot myndighetene både regjering og storting. Med nytt storting og ny regjering vil det i starten av denne perioden være behov for ekstra innsats for å etablere kontakter og formidle kunnskap.

#### Naturgrunnlaget

I vedtektene heter det at Norsk Friluftsliv skal sikre friluftslivets naturgrunnlag og skape økt forståelse for naturens egenverdi. Det er derfor en sentral oppgave for Norsk Friluftsliv å jobbe for friluftslivets interesser i saker som berører naturgrunnlaget. En bærekraftig forvaltning av naturen er en grunnleggende forutsetning for friluftslivet og for vår egen eksistens. Verdens ledere har erklært naturkrise. Til tross for dette opplever vi et stadig økt press på norsk natur i form av nedbygging eller andre aktiviteter som forringer naturgrunnlaget og friluftslivet. Vi vil ytterligere forsterke arbeidet med

arealsaker, blant annet med en større kampanje mot bit-for-bit nedbygging i 2023.

Nærfriluftsliv har vist seg viktigere enn noen gang, og arbeidet for å bevare dette vil bli prioritert.

Allemannsretten er en forutsetning for utøvelsen av friluftsliv, og er forankret i vår formålsparagraf. Allemannsretten er under press, og det er viktig å aktivt arbeide for at man finner løsninger som ikke begrenser denne unødvendig. Likeledes er det, med mange nye brukere, viktigere enn noensinne å spre kunnskap om kravet til hensynsfull ferdsel.

I denne perioden vil Stortinget behandle grunnlovfesting og organisasjonen vil aktivt arbeide opp mot Stortinget for å få dette vedtatt.

### Et bærekraftig friluftsliv

Det er økende oppmerksomhet på de negative konsekvensene av friluftsliv både på klima og miljø. Norsk Friluftsliv og organisasjonene vil i perioden arbeide for at friluftslivet skal være en del av løsningen, ikke problemet. Dette inkluderer både bevisstgjøring, holdningsendringer og konkrete endringer / tiltak. Enkelte av organisasjonene er godt i gang med dette, og vi vil bidra til kunnskaps- og erfaringsdeling.

### Grunnleggende friluftslivsferdigheter og sikkerhet

Friluftsliv er en kompetanse som må læres. I samarbeid med organisasjonene vil vi arbeide videre for at friluftslivet utøves i trygge rammer gjennom opplæring, holdningskampanjer og målrettet opplysningsarbeid. Det vil også vurderes et felles ulykkesregister med formål om kunnskapsdeling og læring.

Skoler og barnehager er også svært viktige arenaer for introduksjon til friluftslivet, og Norsk Friluftsliv og organisasjonene skal arbeide videre for å realisere det nasjonale målet om at naturen i større grad skal brukes som læringsarena og aktivitetsområde for barn og unge (St.meld om Friluftsliv).

### **Arbeidsform**

Langtidsplanen vil være utgangspunktet for årlige handlingsplaner med prioriterte tiltak og mål.

Det er grunnleggende i Norsk Friluftslivs virksomhet å jobbe tett og koordinert med medlemsorganisasjonene. I tillegg til Generalsekretærmøtene er møtene, diskusjonene og forankringen i de ulike fagforaene (kommunikasjon, friluftspolitikk, mangfold og skole) viktige. I en del saker arbeider vi ekstra tett med noen av organisasjonene.– og da særlig med de organisasjonene som har særlig kompetanse på området. For de mindre organisasjonene bidrar vi også mer operativt.

I administrasjonen har vi den senere tiden arbeidet enda mer på tvers enn tidligere, og ser at dette er hensiktsmessig. Dette vil derfor videreføres.

Det vil benyttes ulike mediekanaler og arrangeres webinarer / seminarer og konferanser i samarbeid med medlemsorganisasjonene og andre naturlige samarbeidspartnere for å belyse og debattere de ulike utfordringene.